

NAPLO

Előfizetési ár:
Egész évre 4 K | Egyes szám ára 4 fill.
Fél " 2 K |
Folyóiratokhoz 6 fillér.
Megjelen minden hétfőn reggel 7 órakor

Felolós szerkesztő:
DERÉKY ANTAL

Igazgató:
ERDÉSZ ZSIGMOND

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VII., DOHANY-UTCZA 88. SZ.
Közlemények átvétele csak jelzéssel van megengedve

A titokzatos tetszhalott Küzdelem az öngyilkosnővel

A házalók.

Nem azokról a házalókról zeng most az ének, akiket az egészséges néphumor találóan „vigéczeknek” szokott nevezni és akik a közismert fekete táskával a hónapok alatt szokták bejárni a kereskedőket, iparosokat és magánházakat, hogy betanult bőbeszédűségükkel magasztalgassák az elarusításra reájuk bízott portékájukat. — Ezeknek ez a hivatásuk, kenyérkeresetük és bizony éppen nem irigylendő verejtékes küzdelmük a mindennapi élet nehéz harcában.

Azokról a házalókról vagy mondjuk népiesen „vigéczekről” essék most itt a szó, akik alkalomadtán bejárják a várost, kilincselnek házról-házra, hogy magukat a város által hirdetett betöltendő állások valamelyikére ajánlgassák és ritkán járnak egyedül, hanem valamelyik rokon, jóbarát vagy jóakaró protektor kíséretében kérik: a kegyes támogatást, vagy előlegezett szavatot, melylyel maguknak megválasztásukat óhajtják biztosítani.

Hiszen tagadhatatlan, hogy a mai mostoha viszonyok mellett nehéz a megélhetés; sok az ember, kevés a foka; állami, megyei, városi és magánhivatalok, úgy meg vannak tömve az évek óta dühöngő protekció alakkjaival, hogy egy véletlenül támadó üresedésre tömegesen jelentkeznek a régen várakozó pályázók; de elérkezett volna már talán annak is az ideje, hogy az állások betöltésénél ne a protekció, hanem az egyén képzettsége, megbízhatósága és jellemzilárdsága legyen első sorban mérv- és irányadó.

Mi el tudjuk képzelni, hogy arra az egyénre, aki értékének és tudásának becsét érzi, mily lealázó lehet, önértetének feláldozásával, végig járni, végig házalni mindazon polgárait a közéletnek, akiknek szavazata neki esetleg a jól megérdemelt állást vagy hivatalt biztosítja és lám a legönérzetesebb, legképzettebb elemek is kénytelenek ezt a lealázó kálváriát végig járni, mert ezt egy régi, elavult és rossz szokás, különösen pedig a választók hamis hiusága éveken át így követelte.

Ez a szokás rossz, ez a szokás ósdi, ez a szokás csak a kárhazatos protekciós rendszer elavult maradványa, melylyel most már egyszerűsmindenkorra szakítanunk kell, mert amilyen lealázó az ajánlkozóra,

éppen olyan kellemetlen és kényes azokra nézve is, kiknek pártfogását alázattal kéri; kényes azért, mert a legkevesebb emberben van meg az erkölcsi bátorság, szavazatát a kérelmezőtől egyenesen megtagadni; kellemetlen azért, mert megköti a szavazati joggal bíró polgárok egyéni meggyőződését, sőt mondhatjuk egyéni szabadságát is, mert ha már egyszer pártfogásunkat megígértük, ezzel lekötöttük szavazatunkat is; kellemetlen pedig másrészt azért, mert a sok kilincselő házaló között vannak olyanok is, akik inkább a protektorok befolyására és társadalmi állására támaszkodnak, mert tudják, érzik, hogy saját erejükkel, hiányos képzettségükkel, egyedül meg nem állhatnak a versenyben.

Tudjuk, hogy az igazság mindig keserű, mindig fájó, de az nem riaszthat bennünket vissza azon kijelentéstől, hogy mi ezt a nagy hájszát — farszót versenyt — pályázat alá bocsátott állások elnyeréséért, lealázónak, helytelennek, sőt a közérdekre nagyon veszélyesnek tartjuk. Ha pályázó tudatában van annak, hogy egyéni tulajdonságai, képességei, jellege a pályázat feltételeinek megfelel, akkor biztos lehet abban, hogy a közbizalom, protekció nélkül is, felé fordul és akkor imponáló önértete is megmentheti attól, hogy a házaló Golgotháját végigjárja.

Viszont a városi bizottsági tagoknak is kötelességük minden rokoni és baráti rokonszenvről lemondani, mikor a közérdek, a közjó, a város fejlődése és haladása, teljes elfogulatlanságra és a lelkiismeretes polgári kötelesség teljesítésére szólítja őket.

Győzzön tehát minden vonalon: az érdem, a tudás, a rátermettség és a becsületes jellem!

Deréky Antal.

A könyv.

Egy vidéki újság cikket irt az ügyes ügynökök ellen, akik rendkívül ötletesen és nagy sikerrel árultak jó magyar könyveket részletfizetésre.

Kedves megjelenésük, jó modoruk és biztos fellépésük mindenütt megnyitotta előttük a közönség hajlandóságát.

Az illető lap felhaborodással említi, hogy még a város főkapitánya is rendelt náluk könyveket, holott a főkapitánynak a lap szerint kérdőre kellett volna vonni, igazolásra kellett volna feleltetnie a vándor könyvterjesztőket.

Sőt meg kellett volna őket büntetni. És ugyan miért? Hát azért, mert vannak a városban adófizető könyvkereskedők, akiknél lehet könyveket kapni s azok az élelmes, ügyes ügynökök elhalasszák a hasznos és kényelmes kereskedő urak elől. Továbbá büntetést érdemelnek azért, mert nem cipelték a hónapok alatt egész kis könyvtárt, nem kopogtattak be alázatosan azzal a jelentkezéssel, hogy kérem alássan mi háza ó ügynökök vagyunk, tessék tőlünk könyveket vásárolni, hanem elegánsan, uri módon, hozzáférőköztek a közönség szívéhez és midőn azt meghódították, akkor hozakodtak elő azzal, hogy a mai korban a műveltség a nemzetek fenntartója! És a magyar irodalmat pártolni, hazafias kötelesség!

Uram Istenem hát nem kellene ezeket a derék, ügyes embereket aranyba foglalni, kinttintésekkel buzdítani? Igazán olyan művelt már a magyar nemzet, hogy módjában áll a kereskedő üzleti érdekeit föléje helyezni a művelődés eszköze, a könyv terjesztésének?

Hiszen magasztalni, dicsőíteni kellene azokat az urakat, akik könyvet árulnak s még a főkapitányt is rá tudták beszélni, hogy vegyen. Állami segítséggel utaztatni kellene az ilyen ügyes, elmes férfiakat, akik magyar emberekkel meg tudják kedveltetni, sőt meg tudják vásároltatni a könyvet.

Mert rossz szokása az a magyainak, hogy könyvet nem szívesen olvas. Ha pedig olvas, kölcsön kéri a kilencedik szomszédjától. De pénzt könyvért nehezen ad ki. A napi sajtó teljesen háttérbe szorította a költészetet, a szép irodalmat. A legjelesebb írók sem szentelhetik tehetségüket tisztán irodalmi alkotások írásának, kénytelenek keserves újságról munkával keresni a mindennapi kenyeret. Ezért züllik, hanyatlak a magyar irodalom és a könyv Magyarországon még mindig nem oly nélkülözhetetlen szükséglet, mint a levegő.

Már pedig arra kellene törekedni, hogy a könyv minden magyar ember életébe lelki levegője legyen, mely nélkül élni nem tud. Aki ezen a téren küzd, az ősi nembánomság, a betűiszony ellen, az elismerést, jutalmat, támogatást érdemel, nem gáncsol. Ha valahol, éppen ezen a téren szentesíti a cél az eszközöket. Hát baj az, szegény az, ha valaki hírlapíró és ezen a címen beférkőzik a jobb körökbe és könyveket ad el ott, ahol alig van más könyv a tavalyi naptárnál. Bár minden igazi magyar hírlapíró szerezze akkora érdemeket, mint az az ékesszóló hírlapíró, aki remek műveket tud mondjuk rászólni a közönségre!

Becsületes, hazafias minna az! Mert amint igaz, hogy a nemzetek értéke a szerint mérendő, hogy mennyi szappant használnak, úgy én azt mondom, hogy a magyar nemzet jövője,

dicsősége, jóléte, boldogulása attól függ, hogy mennyi könyvet vásárolnak a magyarok. Mert műveltség nélkül elvész a magyar s idegen rabigába görnyed. (Sz.)

A Napló Mindenütt

Cilinderes gazemberek.

Az utóbbi idők tanúsága szerint hazánkban a büntetőjog olyan klasszikus könnyelműségnek szab irányt, mely a társadalmi morál szempontjából a legnagyobb veszedelmek csirait hordja méhében.

Eddig könyörtelenül lesújtott a büntetés fejeire a törvény kemény ökle s ha más nemesebb, ideálisabb érzés meg nem állította utjában a tolvajt, a rablót, a gyilkost, megállította legfőbbször az ököltől való babonás félelem.

A legutóbbi napok büntetőjogi esetei rikácsoló gunnyal hirdetik, hogy Magyarországon a szalonruhás, cilinderes, lakcipós nagy zsványoknak szabad a vásár. Ezeket ha tetten érik, mindjárt elmebajosoknak nyilvánítják, amivel egerutat nyitnak a menekülésre. De a koldus gazemberek, a filléres zsványok, csirke-, szén-, kenyér-tolvajok, kabátemelők, kik éhségtől holtra vannak csigázva s annyira rongyosak, hogy a temérdek lyuk miatt kilenc macska el nem fogna ruhájukban egyetlen egeret, ezek hurokra kerülnek.

Nem a nagy zsványokból kerülnek ki azok a darócruhájú, rabkosztra fogott, sápadt arcú emberek, akik télen az ügyészek és bírák fütőfáját kezes rabzolgaként, oly ügyesen felapritják, vagy a börtönök munkatermeiben fonják a fűzfavessző kosarakat. A nagy zsványok nevetve hordozzák tovább agyonterhelt lelkiismeretüket, utjuk elé nem mer állani senki... mert hát ők elmebetegek... és gyógyintézetben, nem fegyházban van a helyük... A büntető igazság csak a szegény gazembereket sújtja... És ebben van a legnagyobb igaztalanság...

Mentsük meg — a mentőket.

Azok, akik az év folyamán, százszor, ezerszer, megszámlálhatlanul megmentik szerencsétlen embertársainkat, most az év végén, ami ember-szeretetünkhöz fordulnak, nem személyes indokból, hanem az úgy iránti nemes lelkesedésből, az intézmény felkarolására és akinek csak egy nélkülözhető fillére és emberileg dobogó szíve van, az nem zárkozhatik el az elől, hogy ezt ennek a humánus egyesületnek szánja, melynek zavartalan munkálkodására, gondmentességre van szüksége, hogy bajbajutott, szerencsétlen embertársainkat és ezzel együtt azt a nagy, nemes célt szolgálhassa, melynek önzetlenül szentelte működé-

2. oldal.

sét. És ha mindenki csak néhány filvét is áldoz, akkor megtette kötelességét, melynek teljesítésében már megvan a jóteit jutalma. Mentenünk kell tehát a mentőket, hogy ők is menthessék a szerencsétlenek ezreit . . .

Drága füst.

Drága idöket élünk: mindennek fölfelé halad az ára. A krumplicé is, az ananászé is. Drágul a szegény ember passziója. Mint halljuk, drágább lesz a szivar, meg a cigaretta is. Nem mind, csak az a fajta, amelyik már eddig is drága volt. Az uraknak szánt füstölmi való: a specialitás. A végtelen nyomor és szenvedés korában bizonyára nem ez a legvégzetesebb csapás, amely bennünket idáig sújtott. Ha örvendetesnek egyáltalában nem lehet is nevezni ezt a „reformot“, elviselhetetlennek se fogják találni azok, akiket érint és azért, mert ezentúl harminckilenc krajcárt kell fizetniök az eddig harmincnégy krajcáros szivarjukért, nem fognak kivándorolni Amerikába. És van valami, ami megvigasztalhatja őket. Ebben a hirben, ha más nincs is, van logika. Annyi minden becses, drága, értékes dolgunk ment füstbe a legutóbbi idökben, hogy igazán csak természetes, ha ezek után drágább lesz a füst.

Ki lesz a cigánykirály?

Harminchatodik Rác Laci nem is sejtette, hogy minö forradalmat kelt a cigánybandák sátorlaja-népében, mikor kijelentette, hogy ő a cigánykirály. Még ha vajdának kiáltotta volna ki magát, hagyján. Vajdát még türnek a hegedü napszámosai, de a királyság ellen véres vonót hordoztak szét az országban, harcba szólítván minden épkezláb muzsikust, hogy nyílt versenyben döljön el, ki a király a budapesti és vidéki kávéházakban? Mert ma már nincs olyan verseny, mint hajdinában danában, hogy a cigány három nap és három éjjel huzta a mulatók magyarnak a fülebe a régi jó nótákat és a bankók vándoroltak a zsebből a cigányprimás homlokára és a cimbalomba. Hajh, tempora mutantur s a cigány kávéházban hegedül nyolctól egyig s ha fizeli a kávé az engedélyt ötig s tányéroz. Pillérek hullanak a tányérba s a szmokingos primás válogatott szavakkal olvassa össze a pénzt és kiosztja a zenekarnak. Ha nincs jó kedv és pénz, akkor lehet cigányverseny, a hol kalkulust kapnak a zenekarok s a zsüri mondja meg, ki a legjobb cigány, nem pedig az ország mulató népe. A cigányverseny 16-án kezdődött a Vigadóban s Rác Laci utolsó erőfeszítéssel igyekezett lebeszélni a cigányzenekarokat, hogy ne vegyenek részt a versenyen. Na ja, egy király nem állhat ki gyorshegedülésre és nem igazolhatja, hogy ő miéti király s hol vette ezt a címet. Sebaj no, ha felvette, majd leteszi! Mert majd most súl ki, hogy ki az igazi „cigánykirály.“

Uraskodunk.

A magyar ipar boldogulásának, sok nagy okokon kívül apró okok is utját állják: ezek közt nem utolsó helyen áll az élelmesség hiánya. A magyar ipar az apró megrendelésekre, kevés hasznót ígérő érdeklődésekre ügyet se vet. Kicsinyes dolgokkal nem szívesen törődik. Jelentéktelen érdeklődésekre egyáltalán nem reflektál. Az osztrák iparos egyetlenegy fillért sem ereszt ki a markából és szóba áll mindenkiel! még ha az iránt keresik is meg, hogy mennyiét ad egy tucat fogpiszkálót, erre is a legnagyobb udvariassággal válaszol. A magyar ipar kényelmes, nehézkesen mozog s a filléres üzlet neki nem üzlet. Kecskeméten egy társaság szür és gubaposztó iránt érdeklődött. Mintákat kért és árjegyzéket. Tizenöt levelezőlapot adott föl számos brassói, nagy-

szebeni és nagydisznói posztógyárosoknak. Erre csak három válaszolt és csak egy küldött mintákat. Tizenkettő kutyába se vette az érdeklődést.

Ugy látszik, nagyon jól megy a dolguk s meg vannak elégedve üzleti forgalmukkal. Csak nagyban üzletkednek. Szabókkal, posztókereskedőkkel állnak összeköttetésbe s más handórolni tudni sem akarnak. Ha ezt a megkeresést tizenöt brünni posztógyárhoz intézték volna, ha nekik nem is lett volna szür és gubaposztójuk, rögtön beszerezték volna Erdélyből s mint brünni gyártmányt megküldötték volna a kérdezősködők címére. — Ez a német — de kereskedői élelmesség.

Mi magyarok nagyurak vagyunk, mi csak nagyban dolgozunk s méltóság-teljesen jegyezzük meg, hogy a gyár kicsinyes megrendelésekre nem reflektálhat.

Mi nemesak a közéletben, hanem az ipar és kereskedelem terén is csak uraskodunk! . . .

Asszonyi hiúság.

Egy fess és fiatal asszonyka, akinek hamvasszöke bodros fürtjei alatt mindig pajkos gondolatok kergetőznek, holmi csekélység miatt összekapott a férjével. Mikor aztán pöröltek tovább, a férje megsokalta a diszputát s így torkolta le az elkeseredett asszonyt:

— Bárcsak megnémulnál!

Mire az asszonyka könnyes szemekkel, de makacs elhatározással mondá:

— No jó, megnémulok, többet nem fogod hallani a szavamat!

Es ettől fogva szívós kitarással hallgatott — négy napig.

Az urának azonban ez is sok és nagyon hosszú volt. Miután a kérélet nem használt semmit, a második nap elvitte egyik barátjához uzsonnára, a harmadik nap egy még nagyobb társaságba, de nem ért vele semmit. Hiába faggatták, hiába kérdezősködtek tőle, hallgatott mélyen, nem szólt egy szót sem. Eleinte neki sem igen tetszett a dolog, de már a harmadik nap tetszegt magának a szenvedő asszony szerepében, a mi világos szenzációt képezett.

A negyedik nap délutánján aztán ismét társaságban volt a férjével s ott éppen arról beszélgettek, hogy a társaság tagjai közül melyik hány éves? Mikor a fess asszonyka férjére kerül a sor, egész nyugodtan így szólt:

— En 32 éves vagyok, de a feleségem 40 éves . . .

— Nem igaz, csak 24! — tört ki rózsapiros arccal az asszonyka s alig vette észre, hogy az egész társaság felkacagott.

A hallgatás meg volt törve — az asszonyi hiúság áran.

IRODALOM MUVEZSET

A BEDÖLT CSÁRDA

Az utszélén áll egy régi Bedölt, kopott csárda,
Az ablaka be van törve,
Ajtaja kitérve
Tetejétől a cserepet
A szél mind lehordta,
Egy vén bagoly fészkel benne
Ki tudja mióta.

Jó világ volt a csárdában
Egy időben régen,
Csaplárosné szép leánya
Ült a kármintóban.
Hangos volt az öreg csárda,
Vig legények járták.
A cigányok a sarokba
Éjjel-nappal huzták.

Bedölt, kopott rongyos csárda
Hej mivé is lettél,
Muzsikaszót, tánc-vigalmat
Mind, mind rég feledtél.
A jólelti vén korcsmáros
Immár nagyon régen,
Örökös álmat alussza
Kint a temetőben.

Orbán József.

A pécsi színházban legközelebb „A bojtány“ című darab került bemutatásra, zsufolt ház előtt, mely az újdonságot frenetikus tapsokkal fogadta. Leginkább Zöldi Vilma és Léway arattak zajos sikert, de Abonyi, Károlyiné és Derenghi is kivették részüket a kitünö előadásból.

Miskolci színház. Palágyi Lajos kitünöen szervezett társulata a héten mutatta be Miskolcon a „Buridán szamara“ című vígjátékot, zsufolt ház előtt, mely a kitünö, gondos előadást mindvégig zajos tapsokkal fogadta. Micheline szerepét Gregus Margit játszotta a legteljesebb sikerrel, Szohner Olga, mint Vivette pajzán, okos és elegáns volt. Méltán sorakozott melléjük Vécsey Ilona, Kovács Lili, Borbélyné és Rózsahegyí Ilonka. A férfiak közül Gedö Gusztáv, Szelle Gyula, Doktor János, Fodor Oszkár, Kerekes Jenö és Siklósi Lajos vetélkedtek egymással a sikerért. Legközelebb „Szentbernáti barátok“ kerül színe, melyet Palágyi igazgató egészen új és fényes kiállításban szándékozik bemutatni.

Színészet Ceglédn. Molnár Gyula színigazgató derek gárdája, mindinkább megnyeri a kényes igényű ceglédi közönség tetszését, amit a kitünöen összetanult jó előadásaikkal meg is érdemelnek. Legközelebb „Szép Ilonka“ és a „Tatárjárás“ kerültek színe és mindkettőben leginkább M. Jászai Mariska tüntette ki magát, kedves, megnyerö játékával és szép énekével. A társulat többi kiváló tagjai: Füredi Ilonka, Csendes Alice, Báticasiné, Konti Irma, Timár Béla, Bátorosy Endre, Iványi, Váradi Iszö és Matolcsy.

Színészet Körömden. Kiss Árpád, kitünö társulatának előadásait a körmendi műlertö közönség szép erkölcsi és anyagi támogatásban részesíti, a mennyiben az eddig lefolyt estéken mindég megtöltötte a színháztermet. A múlt héten szímekeültek: „Tavaszi“, „Nattalin“ és „Nincs-e elvámolni valója“, melyben az egyes szereplök dicséretesen oldották meg feladatukat. A közönség kedvence K. Kövi Kornél, aki minden fellépévtel zajos tapsokat arat. A társulat többi kiváló tagjai: Héczey Etel, Németh Anna, Szécsi Emma, Farnossy, Korda, Kun Dezsö, Erneyi, Szarti és Liptay.

A legmakacsabb köhögés

egy fiataloknál, mint öregeknél, valamint egyéb mellbántalmak, gyorsan megenyhülnek a

Scott-féle csuka-májolaj Emulsió

által. Néhány kevés adag teljes megelégedésére fogja ezt Önnek is bizonyítani.

A Scott-féle Emulsió

utólérhetetlen hatása alkatrészeinek világhírű tisztaságán és erején alapszik és a SCOTT-féle tökéletesített eljárás által az a leggyengébb gyomorra nézve is megemészthetővé tételük.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban.

A titokzatos tetszhalott.

Rendkívül szenzációs eset tartja izgatottságban a biharmegyei Pecsészöllös község lakosságát. Egy pecsészöllösi gazdaembernek a leánya hirtelen

meghalt és azóta temetetlenül fekszik Pecsészöllösön, szülei házában.

Osváth Margitnak hívják a hirtelen meghalt leányt. Édes apja Osváth János tekintélyes pecsészöllösi gazdaember, aki tejt szállít be rendszeres Nagyváradra. A tejes kocsi Osváth Margit hajtotta be Nagyváradra. A tejet el is adta és mikor haza akart menni a piacról, hirtelen megszedült, lebukott a kocsirol és életlenül terült el a földön. Emberek siettek a leányhoz, de már nem segíthettek rajta. Minden költögetés, élesztögetés hiábavalónak bizonyult. A szerencsétlen leányt a mentök beszállították az orvosi hivatalhoz, ahol dr. Mayer László főorvos konstatálta a halált és engedélyt adott a leány holttestének a hazaszállítására.

A leány azután hazakerült szüleihez: Osváth Jánoshoz, szülei háznál a temetést szerdára tervezték. Szerda reggel meglepetve konstatálta a leányon, hogy ép oly fiide, egészséges, piros az arc színe, egész teste, mintha életben volna. A holttestnek nem volt semiféle szaga. Elváltozás nem látszott rajta. Hullafolt nem mutatkozott. Előhívták dr. Kassay Kálmán járórvost, aki alaposan megvizsgálta a leányt és konstatálta azt is, hogy a holttesten semmiféle elváltozás nincs.

Közben a faluban híre futott a kölfös esetnek, hogy ugyanis Osváth Margit olyan, mintha tetszhalott volna. Az egész falu népe az Osváth házhoz se-regelt. Bámulattal és csodálkozással nézték a halottat, mely nem indult feloszlásnak, hanem épen maradt. A falu vallásos népében hamar gyökeret vert a babona és kezdtek csodáról suttogni s követelték zajongva, lármázva, fenyegetözve, hogy ne temessék el a leányt, aki majd fel fog ébredni. Így beszéltek a leány szülei is. Az Osváth-házhoz a bucsujárás tartott egész szombatic. A hatóság csendöröket rendelt a házhoz. Csendörí fedezettel vigyáztak a rejtélyes holttestre.

Közben dr. Kassay ismét megvizsgálta a holttestet és konstatálta a halált. Felszóllította tehát dr. Szemethy Gézát, Pecsészöllös plébánosát, hogy temesse el Osváth Margitot. A plébános elment a halottas házhoz; megnézve a holttestet: ő is megdöbbenve látta, hogy a leány olyan, mintha aludnék. Majd mikor a pecsészöllösi vallásos hívek kérték a plébánost, hogy ne temesse el Osváth Margitot, kijelentette a járás-orvos előtt, hogy ő nem végezheti a temetést, mert az a meggyözödése, hogy a leány nem halt meg.

A falu vénasszonyai közben hihetetlen lökusz-pókuszokat csináltak. Énekeltek a holttest felett, tömjént szórtak, mindenféle babonás szertartást végeztek, hogy a leányt életre keltsék.

Végre dr. Kassay Kálmán erélyesen lépett fel. A plébánosnak bebizonyította, hogy igenis meghalt a leány és a hullafoltok is mutatkoztak már rajta, alig észrevehetően. A vénasszonyokat és a babonás népet pedig a csendörök távolították el a háztól. A temetés ilyen körülmények között történt meg Pecsészöllösön.

— Az eset — mondta dr. Kassay Kálmán — tényleg különös és szokatlan. A holttesten több napig semmiféle nyoma a halálnak nem látszott. Az én véleményem az, hogy a holttestet a Bihar-megyei közkörház hullaházának erős hídege konzerválta annyira, hogy épnek és tetszhalottnak látszott. En különben már az első vizsgálatnál konstatáltam a halált. A vénasszonyok mende-mondája, lármázása és babonája, továbbá az, hogy a falu plébánosa hitt ezeknek a meséknek és nem akarta eltemetni a leányt, — okozta az egész bonyodalmat.

LÓWY JÓZSEF Sirkőraktárában 10 K-tól feljebb remek kivitelű sirkövek rendkívül nagy választékban kaphatók. Minden e szakmába vágó munkák, temetői javítások, sír- és aranyozások készítése és a legújabb és legkimerítősebb készletek.

Budapest, II., Fő-utca 88. sz. (Pálffy-tér mellett) saját házában

Rúdzdelem az öngyilkosnővel.

Izgalmas jelenet látszódott le a múlt héten az egri liceum második emeleti folyosóján. Az előadások végeztével a jogászfutás egy része, köztük Soltész János joghallgató is, az olvasóterembe indult. A hosszú folyosón végighaladva, Soltész az egyik ablakmélyedésben egy feltűnően izgatott öregasszonyt vett észre. Mikor feléje közeledett, az asszony hirtelen elhatározással felrántotta az ablakot, gyorsan felkapaszkodott az ablakpárkányra és ugrásra készült.

Soltész éppen a végső pillanatban ért oda és elkapta az öreg asszony szoknyáját. Az öngyilkosjelölt, midőn hátranzve látta, hogy egy jól megtermett, erős fiatal ember fogja, örült erővel igyekezett magát kezei közül kiszabadítani. Sikongva, majd hörögre ragdálózott a jogász keze között s körmeit arcába irodott vajúni. Soltész is összeszedte azonban minden erejét, igyekezett az öreg nőt az ablakon befelé húzni, aki már ekkor elért annyit, hogy a párkányról lecsuszva, ég és föld között függött. Percenkig tartott a valóban örült küzdelem, míg végre Soltész észrevette, hogy az öreg asszony ereje kezd fogyni s egyre kevesebb ellenállást fejt ki. Még egyszer összeszedte tehát minden erejét s ekkor sikerült is neki a nőt az ablakon berántani.

A küzdelem után az asszony erőteljesen rogyott le a liceum folyosójára. Soltésznek arra a kérdésre, hogy miért akarta magától az életét eldobni, a következőket mondta el:

— Ne kutassák, hogy ki vagyok, nevetem úgy sem mondom meg, csak annyit, hogy földhírtokos özvegy vagyok. Míg férjem élt, jól folyt a dolgom, halála után azonban mind gyakoribb vendég lett nálam a nyomor. Csapás csapás után ért, beteg lettem. Lefeküdtem, mint gazdag uriaszony s fölkeltem, mint földhöz ragadt koldus. Azon a vidéken, ahol a szerencsétlenségek történtek velem, nem akartam maradni, mert nem volt elég erőm arra, hogy egykori vidám multam oly sok emlékével lássam magam körül.

Külföldre mentem szerencsét próbálni.

bentartam Olaszországot, Svájcot és Németországot, de nyomorúságom nem-hogy enyhült volna, hanem még növekedett. Éreztem az öregség terhét és nem akartam idegen országban, idegen népek között meghalni, hazajöttem tehát azzal az elhatározással, hogy bármiféle munkát kapjak, élvezzem, csak megélhessek. Nyáron akadt egy kis dolgom, de mihielyt a tél beköszöntött, hajlék és élelem nélkül maradtam. Kolduini szegyletem, dolgozni pedig nem tudtam sehol.

Lakásom nincs, életem már három napja nem volt a számban. Így határoztam el magam arra, hogy kioltom életemet. Le akartam ugrani az ablakból, de ön megakadályozott. Miért is nem engedett meghalnom?

Soltész aztán levezte az asszonyt s ott egy rendőrnek átadta gondozás végett. Egyben gyűjtést indítottak a szerencsétlen asszony támogatására.

Nyilttér.

Sternberg Ármin és Testvére
cs. és kir. udv. hangszergyár központi főüzletében

BUDAPEST,
VI. ker., Rákóczi-ut 36. sz. alatt

kaphatók a legjobb és legolcsóbb hangszerek.

KÉPES ÁRJEGYZÉKEK minden cikkről külön-külön jelennek meg. Érdeklődőknek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

KITÜNTETVE! A m. kir. kormány által alapított „Millenniumi állami érem-mel” mellet a hangszer-csoport összes versenyzői közül kizárólag csakis czégünk nyert el.

Ipar csodája,

hogy már **25 koronáért** készítek saját műhelyemben remek szabású férfi öltönyt, felöltőt vagy téli kabátot tiszta gyapjuszövetekből mérték után.

Kardos Ármin
férfiszabó.
Budapest, VII., István-ut 14.
Vidékre mintákat bérmentve küldök.

Zálogszedulákat
brillánsokat, ékszereket, aranyat, ezüstöt, platínát legmagasabb árban veszek. Brillánsokért többet fizetek, mint amennyiért újonnan vették. Schiller Izidor, Sip-utca 8

Dr. Wettenstein Szanatorium R.-T. tüdőbeteg ambulancia
VI. kerület, Délibáb-utca 23. szám
Betegfelvétel és rendelés:
d. e. 9—12-ig, d. n. 2—5-ig.
Igazgató főorvos: Dr. Wettenstein József.

3000 darab Japán PARAVÁN

(KÁLYHA-ELLENZŐ)
NAGASAKI gőzhajóval, a mely zett a NAGASAKI míg a készlet tart, a következő rendkívüli kedvezményes árban jut előruzzítára:

190 cm. magas, 92 cm. széles drap alapon, aranyhímzéssel	K 14.—
165 cm. magas, 120 cm. széles, színes szövet alapon, remek szép kézi hímzéssel	K 11.—
118 cm. magas, 130 cm. széles, fekete szövetalapon, aranyhímzéssel	K 22.—
Ugyanez színes alapon	K 26.—
160 cm. magas, 200 cm. széles, remek szép kézi hímzéssel, színes alapon	K 38.—
160 cm. magas, 200 cm. széles, fantázie hímzéssel, szövött alapon	K 50.—
160 cm. magas, 200 cm. széles, művésziesen hímzett kézi hímzéssel, szövet alapon	K 53.—

KOTÁNYI JÁNOS
VI., Teréz-körut 7. sz.
és annak belvárosi áruaktára
Presster Béla
IV., Kecskeméti-utca 8. szám.

Közgazdaság.
A Magyar Élet- és Járadohköztisztító Intézet mint szövetkezet e hó 15-én tartotta gróf Széchenyi Aladár elnöklété alatt választmányi ülését. Az igazgatóság jelenti, hogy az intézet, mely hazánkban szövetkezeti alapon az életbiztosítás minden nemét fokozódó sikerrel műveli, mi abból is kiviláglik, hogy tagjainak száma több, mint tízezer és a biztosított tőke állománya a 24 millió koronát meghaladja, az életbiztosítás terén egy nálunk korszakalkotó újítást honosított meg. A rendes orvosi vizsgálattal kapcsolatos életbiztosításon kívül, 50.000 korona tőke magasságáig, minden orvosi vizsgálat nélkül is nyújt biztosítást, nemcsak vegyes tőke biztosítás formájában, hanem csupán halálesetre is, úgy hogy biztosítási

szempontból ugynevezett kétesértékű életek is a biztosítás áldásában részesülhetnek. Ezen nagyjelentőségű újítást az intézet nagyfőkezeje, előkelő viszontbiztosítók közreműködésével — jutányos díjtelekkel — oldhatta meg. Ezenkívül a rendes orvosi vizsgálattal kapcsolatos életbiztosításokat csekély pótdíj ellenében kiterjeszti a rokkantság esetére is, úgy hogy a rokkantság által keresetképtelenné vált biztosított tagjának biztosításai továbbra is, minden díjfizetés nélkül, érvényben maradnak. Működési körébe veszi az intézet nyugdíjbiztosítását is, melynek révén lehetővé akarja tenni, hogy köz- és magántisztviselők agkorukra, vagy rokkantságuk esetére nyugdíjukat, igényeiknek megfelelően emelhessek. A szövetkezet jelentékeny fellendülése csupán a vidéki képviselők folytonos gyarapítása által és a meglévő ügynöki kar szakszerű kioktatása révén volt elérhető, ami elsősorban Lázár Jenő ur, intézetnek alapítás óta cégvezetője, kiváló ügybuzgóságának és fáradhatatlan szorgalmának gyümölcse, miélt is a választmány a cégvezető urnak elismerését fejezte ki. Az intézet fokozatos fejlődése szükségessé tette egy budapesti vezérügynököt létesítését, melynek élén Kallay Dezső vezértitkár áll.

Minden étkezés után egy késhegynyi
DIGESTOL GLÜCK
legelőkeltebb emésztőporból, mely elősegíti az emésztést, fokozza a bélmozgást és étvágyjavítólag hat. Javalva van a gyomor és bél legkülönbözőbb bántalmainál, bélrenyheségnél, étvágytalanságnál stb.
Kapható 3 K-ért minden gyógyszerárban 5 darabot 5 K-ért franco küld. Forrást: **GLÜCK REZSŐ** gyógyszerár Budapest, VI., Hungária-körut 93.

Fogak és fogorokát szájpaddás nélkül a természetes fogaktól meg nem különböztethető és rágásra kitűnő 10 évi szavatosság mellett készit
Guttermuth János
mű-fog specialista
Budapest, VII., Baross-tér 20. I. Jobbra 3. Kitüntetve. Kitüntetve
Kérem a névre és az ajtószámra figyelni, mert ketten vagyunk e házban. — Erkezés-tor kérem a kapu alatti táblán levő 3-as számú gombot megnyomni, hogy az érkezők sorrendje betartassék. Telefon 159-63

HIREK
A hétről.
Karácsony küszöbén.
Közeledik a karácsony ünnepe és valamennyien kimondhatatlan örömmel gondolunk már előre is a szent ünnepek számtalan gyönyörére. Hát még a gyermekek! Ezernyi kérdéssel ostromolják szüleiket, melyben az ünnep

ÓRAS ÉS ÉKSZERÜZLET
Löw Sándor Budapest,
6 Cs. és Kir. Fensége József főherceg udvari szállítója.
VIII., József-körut 81. szám.
Legjobb munka és kitűnő anyag irásbeli jótállás mellett. — Saját ékszer- és óraműhely. — Méltányos árak. A magy. kir. államvasutak és a m. kir. posta- és távirtda szerződött óraszállítója. — Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

MIT IGYUNK?
hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szén-savas ásványvíz erre a legbiztosabb óvószert.

ÁGNES-

forrást, ha gyomor-, bél- és légesüherutól szabadulni akarunk.
forrást, ha a vesebajt gyógyítani akarjuk.
forrást, ha étvágyhiány és emésztési zavarok állnak be.
forrást, ha májbajoktól és sárgaságtól szabadulni akarunk.

A mohai Ágnes-forrás, mint természetes szén-savdús ásványvíz, földalton tisztá, kellemes és olcsó savanyvíz; és szén-savtartalmánál fogva nemcsak biztos óvószert fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyóknál fogva kitűnő szert a legkülönbözőbb gyomor-, légesü- és húgyveszervi betegségeknek. 26 év óta behalonyosodott, hogy még ragályos betegségekkel is, mint typhus, cholera, megkínálható a tiszták számára márfelöltésnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű mesterségesen szén-savval telített vízzel, sőt a szódavízzel is olcsóbb; hogy az Ágnes-forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse, nagyobb vidéki városokban lerakatok szerveztettek, ugyanott a forrás leírásának szerinti fűzet ingyen kapható. — A forráskészítés. — Kapható minden fűszerüzletben és elszáragu-vendéglőben. •••••

Kedvelt borviz

minden kis részlete után érdeklődnek, de legfontosabb és leggyakrabban hallható kérdés: Vajjon eljön-e az idén is az anyalka? És erre csak egy felelet lehet: Persze, hogy eljön, ha jók lesztek! Megkezdődnek a vásárlások és e vásárlások nem csekély gondot okoznak a szülőknek.

Magyarok! Ne feledkeztek meg bevásárlásaitok alkalmával a magyar iparcikkekről!

Ne hiszljátok a szülőiszeretet adójával ugyanis hatalmas ellenségeinket, ne raboljátok meg néhány fillérrel és mégis annyi millióval szegény hazátokat! Iparunk minden tekintetben versenyre van a külfölddel!

Karácsonyi ajándékok kizárólag magyar ipartermékeket vásároljunk!

Gondoljátok meg, hogy hány inséges magyar embert, hány szülői és testvért mentek meg pénzetekkel a nyomortól, büntőtől, vagy a kivándorlástól; gondoljátok meg, hogy hány éhező kis gyermek van, ki ép oly édesen gügyög a mi magyar dallamos nyelvünk szavait, mint a ti gyermekeitek és fillérekkel kenyeret nyújtotok nekik. Ne maradjanak elveink csupán száraz elvek, ne maradjanak jelszavaink csupán pusztában elhangzó szavak! Lépjünk a tett mezejére!

Pártoljuk a hazai ipart tettel! Csak honi ipartermékeket vásároljunk, mert külföldi vásárolni hazánk ellen bűn!

Ne átaljátok kikeresni a kereskedő nevét, kitől az óhajtott tárgyat az édes hazai föld termékéből honfitársak kezei által előállítva vásárolhatjuk meg. És ha jelszavainknak érvényt szerezünk a tett mezején boldog lelkiismerettel várhatjuk az ünnepet abban a megnyugtató tudatban, hogy pénzünkkel nemcsak gyermekeinknek ajándékot, de honfitársainknak kenyeret is nyújtottunk.

A karácsonyára csak magyar gyertyákat tüzetek.

A testvérgyilkos.

Drávavásárhelyen vasárnap reggel egy kis leány szétroncsolt fejét találta Pretelics János 21 éves csizmadiát. A gyilkosság gyanúja alatt több suhancot kik aznap este nála kártyáztak és három csavargót letartóztattak, azonban semmit sem tudtak rájuk bizonyítani és szabadon bocsátották őket. A hatósági boncolás után megtörtént a temetés, mikor is a csendőrségnek feltűnt, hogy a temetésről a meggyilkolt egyik bátyja, a 23 éves Pretelics Mátyás hiányzik. Tegnap Pretelics Mátyást elfogták, vallatták, ki lelkiismereti furdalás hatása alatt, pár napi konok tagadása után bevallotta, hogy ő gyilkolta meg öccsét és rabolta el pénzét, de ezt bolyongás közben elvesztette.

Elmondja, hogy a gyilkosság éjjelen három órakor felkelt és benső kényszerítés hatása alatt, másik házában lakó öccséhez ment azzai a szándékkal hogy pénzt elvevén, ha gyilkosság árán is. Öccse lakásához érve, látta, hogy öccse még mindig dolgozik. Nem vitt magával támadó eszközt s ezért előbb arra kérte, hogy készítsen neki ingyen csizmát. Öccse ezt megtagadta s vitakozni kezdett vele. Erre ő dühös lett, felkapta a kályha mellett levő fejszét és hátulról öccsét fejbe-vágta, majd homlokára ütött, mire az lefordult a székéről. A bűnsímtóval aztán szétzúzta fejét. Kikutatta öccse zsebeit, 240 koronát magához vett s a halottat fagylyal befödve, elvitte. Elbujdosott, de hajnalban hazatért. Mikor a gyilkosság híre terjedt, ő is a gyilkosság színhelyére sietett. De a temetésen nem volt jelen. A testvérgyilkost a nagykanizsai ügyészség börtönébe szállították.

Mezey László helyetteszerkesztő.

x Tisztelt olvasóink! Bizonyára szívesen fognak megismerkedni a „Scott-féle Emulsió“-val, mely általános ismert háziszser, vagyis csukamájolaj, csak hogy az utóbbit teljesen jó ízű és könnyen emészthető formában nyújtja. Gyermekek különös előszeretettel veszik be a „Scott-féle Emulsió“-t, mert jó ízű. Kapható a gyógyszerüzletekben.

Karácsonyi vásár. Olvasóink szíves figyelmét felhívjuk Gertler Adolf kézimunka és műrajzolónak lapunk mai számában közzétett hirdetésére melyben a jónévtű cég a karácsonyi ünnepek alkalmából *december 31-ig terjedő karácsonyi vásárt* rendez, a saját műhelyében legelőkelőbb ízzel készült mindennemű díszmunkákból, kelmékből és anyagokból.

Kiadja:
A „NAPLO“ UJSÁGVÁLLALATA.

„Mátyás király“ kávéház
Rákóczy-ut 19.

Esténként
Farkas Pali és Csorba Zsiga
híres zenekara hangversenyez.

Válogatott színházi vacsora, hideg buffet.
Tisztelettel
Nagy Sándor
kávéháztulajdonos.

Kézimunkák,
előrajzolt, kezdett és kész kivitelben u. n. hozzávaló kelmék és anyagok legjobban és olcsó árban kaphatók.

Gertler Adolf,
kézimunka iparos és műrajzolónál
VIII. ker., József körút 75 szám.

Elsőrendű Strucz-pamut (Asztragan) minden színben
1 Motring 10 dkgr. 1 kor.

Vidékre árjegyzéket ingyen küldök.

Téli fürdőnk

A Budai Szt-Lukácsfürdő Napyszállodájában és Thermal-szállodájában lakás teljes ellátással naponként 10 koronától feljebb. Minden szobától fűtött folyóvíz vezetnek az iszapfürdőhöz. Természetes forró-, meleg-kénes források, iszapborogatások. Prospektust küld a Szt-Lukácsfürdő R-T. Budapest, Budán. Kristály forrásványvíz étvágyat javít gyomorrontást megakadályoz.

HODOSIA
Aréna kávéházán
(Aréna-ut és Danjani-utca sarok)

Minden este
elsőrendű cigányzenekar hangversenyez

Gyerünk a
„Gambrius“ éterembe
Erzsébet-körút és Vesszelény-utca sarok. — Az előkelő közönség találkozó helye.

Naponta nagy katonazené.
Hetenkint háromszor a budapesti 1. honvéd gyalogesied zenekara játszik, dezséri Bachó István karmagyvezetés alatt.
Elsőrendű éterem. Kitchó konyha. Pompás italok.

BUTOR.

Arveresen vett régi és új, legelőkelőbből a legjobb minőségű. Ugyancsak amerikai íróasztalok, mahagoni háló-, ebédlő- és úri szobák, angol börgarnitúrák, szalagarnitúrák, szőnyegek, csillárok, petróleumlámpák, olajfestmények és irodai berendezések legelőkelőbbben beszerezhetőek

Ancsel és társánál,
Dob-utca 22.

Sedianszky József
szücsmester

Budapest, VII., Klauzál u. 2.

Ajándékos a t. c. közönségnek mindenféle szücsmunkák elkészítésére u. n.; magyar díszruhák muffok, cipők, ferfi- és női utabundákat. Javít sok elöregedett és pontatlan elkészítettnök a legelőkelőbb árakon.

Téli ruhák nyári gondozásra elfogadtatnak.

Legjobb benzinmotoros cseplő-készletek csakis

Kállai Lajos motorgyárában
Budapest, VI., Gyár-utca 28.
Kaphatók. — Tessék díszítőlapot kérni

! Urak !

200 drb teli kabát, zálogházból kiváltva, olcsón kapható. Kölcsön adok, frack és szalon-öltönyöket alkalmakra kérték u. n. megrendelés 40-50 Kor. közt csinos kivitelben.

Férfi szabó üzlet.
Dohány- és Akácfa-u. sarok.

Hirdetések felvételnek a kiadóban.

OSTENDE - KÁVÉHÁZ
RÁKÓCZI-UT 20.

Előkelő családok találkozóhelye.
Remek hideg vacsora, melyet házilag francia szakácsom által készítették.

Esténként
Bácskai Hasi Kálmán
a szabadkaiak és a Margitsziget közkedvelt cigányprimása teljes zenekarával hangversenyez. Szíves pártfóását kér

Gross Ödön
az Ostende és a nyíregyházi Pannonia kávéházak tulajdonosa.

efon : 3-68, 86-40

„HUNGÁRIA“
biztonsági petroleum
(különlegesség).

Csakis Hungária } védjegyű, petroleum } ólomzárall áruházz } ellátott kávéház }
nákban valódi, miért is átvételkor méltóztassék védjegyemre figyelni. — 3 literes kölcsön-kávéházhoz szállítva ára 70 fillér. Kiváló tisztelettel

„Hungária“ petroleum áruházz
(Kovács Akos)

Központi iroda és raktár:
VI. ker., Király-utca 54. sz.
Fióktöltet:
VIII., Népszínház-utca 32. sz.

Megrendelési és árusító telepek: Varga Sándor fűszerkereskedő VII., Rottenbiller-utca 1. Baross-tér sarkán. Telefon 177-30. Márkus Jakab fűszerkereskedő, I. ker., Attila-utca 12. Telefon 40-53.
TELEFON 115-90.

? Hol találkozzunk ?

Színészek, írók és művészek találkozó helye:
Gläser „METEOR“ kávéháza
BUDAPEST, Erzsébet-körút 6. szám,
ahol az összes hazai és külföldi hírlapok olvashatók és mindenféle kávéházi italok a legmáltányosabb árban számíttatnak.

Ön bérel
egy ócska zongorát vagy pianót s **kidob**
havonta 12.— vagy 16.— korona kölcsöndíjjal, végre pénzét kiadta, zongorája nincsen.

Ha fizet
havonta 20.— koronát, kap egy kiváló gyartmányú, legmodernebb, ércpánczélt, kereszthuros, új zongorát vagy pianót, nem ír alá váltót, nem állít kezést, nem lekötöztette bankszövetkezetnek és idővel mégis tulajdona lesz a zongora. Ezen ideális szolid, liberális módon kapható kizárólagosan csak

„MUSICA“ részvénytársaság
(igazgató: STERNBERG DEZSŐ)
zongoraadami és kölcsönző telepen. Eufon tölcser-nélküli legelőkelőbb gramofon- és művészlemezok felárnsítása.

Budapest, VI., Teréz-körút 1. sz. alatt
(Király-u. sarok, az Ország. Zeneakadémia közelében)
Telefon 4-81. Telefon 4-81.

Zongorák becsarálása, javítása, hangolása logkulán-sabbán. — Penti rendszer kedvezményében egyelőre csak a tóvárosban lakók részesülnek

Nem érdemes rongyosan járni!
FLEISCHMANN J. férfi-szabó mester
BUDAPEST, Thököly-út 20. szám I. em. Vidékieknek mintát bérmentve küldök.